Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2026. gada 9. jūnijā
(OR. en)

10269/26

Starpiestāžu lieta:
2026/0137 (NLE)

SOC 375
EMPL 199
ECOFIN 788
EDUC 256

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*
Saņemšanas datums:	2026. gada 3. jūnijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*
K-jas dok. Nr.:	COM(2026) 510 final
Temats:	Priekšlikums PADOMES LĒMUMS par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2026) 510 final.

Pielikumā: COM(2026) 510 final

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 3.6.2026.
COM(2026) 510 final

2026/0137 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Līgumā par Eiropas Savienības darbību noteikts, ka dalībvalstīm ekonomikas politika un nodarbinātības veicināšana jāuzskata par vispārsvarīgu jautājumu un sava darbība šajā jomā jākoordinē Padomē. Padomei jāpieņem nodarbinātības pamatnostādnes (148. pants), kurām jābūt saskaņotām ar ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm (121. pants).

Ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes ir derīgas pastāvīgi, taču nodarbinātības pamatnostādnes jānoformulē katru gadu no jauna. Abi pamatnostādņu kopumi (kā "integrētā pakete") tika pieņemti 2010. gadā un veido pamatu stratēģijai "Eiropa 2020". Pārskatītas integrētās pamatnostādnes tika pieņemtas 2015. gadā. Attiecībā uz nodarbinātības pamatnostādnēm kopš 2018. gada ir iedibinājusies prakse pārmaiņus veikt pilnīgu atjaunināšanu (kas ietver gan apsvērumus, gan pamatnostādnes) katru otro gadu un "atjaunošana" (apsvērumu atjaunināšana, vienlaikus saglabājot pamatnostādnes pienācīgi nemainītas) – starpposma gadā. Pēc pilnīgas atjaunināšanas 2024. gadā 2025. gadā tika veikta pamatnostādņu atjaunošana. Tādējādi šogad tiek atjauninātas gan pašas pamatnostādnes, gan apsvērumi. Pamatnostādnēs tiek iekļauti jauni elementi, jo īpaši attiecībā uz: i) darbvietu kvalitāti (saistībā ar kvalitatīvu darbvietu ceļvedi, ar ko Komisija nāca klajā 2025. gada decembrī, un Nodarbinātības komitejas (*EMCO*) darbu pie dažādām darbvietu kvalitātes dimensijām un ar to saistītajiem uzraudzības satvariem); ii) prasmēm un izglītību (saskaņā ar jauno Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu, ar ko Komisija nāca klajā 2025. gada novembrī un ko Padome pieņēma 2026. gada martā) un iii) nabadzības mazināšanu un sociālo iekļaušanu (saskaņā ar nabadzības novēršanas stratēģiju, ar ko Komisija nāca klajā 2026. gada maijā). Pamatnostādnes ir arī ievērojami racionalizētas, lai izvairītos no atkārtošanās un uzlabotu lasāmību. Arī apsvērumi ir atjauninināti, ņemot vērā pašreizējo sociālekonomisko kontekstu un jaunākās politikas iniciatīvas.

Nodarbinātības pamatnostādnes kopā ar ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm ir izklāstītas Padomes lēmumā par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm (Integrēto pamatnostādņu II daļa) un sniedz pamatu konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem attiecīgajās jomās.

Pārskatītās nodarbinātības pamatnostādnes ir šādas.

5. pamatnostādne. Palielināt pieprasījumu pēc darbaspēka.

6. pamatnostādne. Stiprināt darbaspēka piedāvājumu un uzlabot piekļuvi nodarbinātībai, prasmju un kompetenču apguvei mūža garumā.

7. pamatnostādne. Uzlabot darba tirgu darbību un sociālā dialoga efektivitāti.

8. pamatnostādne. Veicināt vienlīdzīgas iespējas visiem, sekmēt sociālo iekļaušanu, novērst un apkarot nabadzību.

2026/0137 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 148. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu[1],

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[2],

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu[3],

tā kā:

(1) Lai sasniegtu Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. pantā noteiktos mērķus par pilnīgu nodarbinātību un sociālo attīstību, līdzsvarotu ekonomikas izaugsmi, dalībvalstīm un Savienībai ir jāizstrādā koordinēta stratēģija nodarbinātības jomā un jo īpaši jātiecas atbalstīt kvalificētu, apmācītu un pielāgoties spējīgu darbaspēku, kā arī iekļaujošus un noturīgus darba tirgus. Dalībvalstīm nodarbinātības veicināšana jāuzskata par vispārsvarīgu jautājumu un sava darbība šajā jomā jākoordinē Padomē.

(2) Savienībai ir jāapkaro sociālā atstumtība un diskriminācija un ir jāveicina sociālais taisnīgums un aizsardzība, sieviešu un vīriešu līdztiesība, paaudžu solidaritāte un bērnu tiesību aizsardzība, kā noteikts LES 3. pantā. Nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, Savienībai ir jāņem vērā prasības, kas saistītas ar augsta līmeņa nodarbinātības veicināšanu, atbilstīgas sociālās aizsardzības nodrošināšanu, sociālās atstumtības apkarošanu, kā arī ar izglītības, mācību un cilvēku veselības aizsardzības līmeņa paaugstināšanu, kā tas noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 9. pantā.

(3) Saskaņā ar LESD Savienība ir izstrādājusi un īstenojusi integrētu politikas koordinēšanas satvaru ekonomikas un nodarbinātības politikas jomās Eiropas pusgada kontekstā[4]. Eiropas pusgads ir saskaņots ar Konkurētspējas kompasu, kas nodrošina satvaru konkurētspējas palielināšanai, novēršot inovācijas plaisu, dekarbonizējot ekonomiku, samazinot pārmērīgu atkarību un palielinot drošību. Kompasā starp horizontālajiem veicinātājiem ir noteiktas prasmes, kvalitatīvas darbvietas un sociālais taisnīgums. Eiropas pusgadā ir integrēti arī Eiropas sociālo tiesību pīlāra principi, ko

---

[1] 2026. gada DATUMA atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

[2] 2026. gada DATUMA atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

[3] 2026. gada DATUMA atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

Eiropas Parlaments, Padome un Komisija izsludināja 2017. gada novembrī[5]. Tā uzraudzības instruments ir sociālo rezultātu pārskats. Sociālo rezultātu pārskats arī nodrošina pamatu augšupējas sociālās konverģences risku un problēmu analīzei Savienībā sociālās konverģences sistēmas ietvaros[6]. Eiropas pusgads paredz ciešu sadarbību ar sociālajiem partneriem, pilsonisko sabiedrību un citām ieinteresētajām personām. Eiropas pusgadu papildina arī Digitālās desmitgades politikas programmas pārvaldība un ieteikumi.

(4) Šā satvara pielikumā izklāstītās dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes ("nodarbinātības pamatnostādnes"), kas ir daļa no minētajiem instrumentiem, kopā ar dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm, kuras noteiktas Padomes Ieteikumā (ES) 2015/1184[7], veido integrētās pamatnostādnes. Nodarbinātības pamatnostādnes ir jāizmanto par pamatu politikas īstenošanai dalībvalstīs un Savienībā, un tām ir jāatspoguļo dalībvalstu savstarpējā atkarība. No tā izrietošais koordinēto Savienības un valstu politikas pasākumu kopums veido atbilstošu ekonomikas, nodarbinātības un sociālās politikas pasākumu kopumu. Tam būtu jārada plašāka pozitīva ietekme uz darba tirgiem un sabiedrību kopumā, jāstiprina ekonomiskā un sociālā noturība un efektīvi jāreaģē uz vidēja termiņa un ilgtermiņa problēmām, tostarp nepieciešamību stiprināt konkurētspēju, inovāciju un produktivitāti un Savienības stratēģisko autonomiju. Savienības un dalībvalstu ekonomikas un nodarbinātības politikai būtu jāiet roku rokā ar taisnīgu Savienības pārkārtošanos uz klimatneitrālu, vides ziņā ilgtspējīgu un digitāli suverēnu ekonomiku.

(5) Nodarbinātības pamatnostādnes atbilst pārskatītajam Savienības ekonomikas pārvaldības satvaram, kas stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī[8], un spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem un Savienības iniciatīvām. Tie cita starpā ietver Komisijas 2025. gada 5. marta paziņojumu "Prasmju savienība"[9] un 2026. gada 6. maija paziņojumu par Eiropas Savienības nabadzības novēršanas stratēģiju: nabadzības novēršanu un apkarošanu no bērnības līdz vecumam, un Padomes 2026. gada 9. marta Ieteikums par cilvēkkapitālu Eiropas Savienībā.

(6) Eiropas sociālo tiesību pīlārs nosaka 20 principus un tiesības, kas nepieciešami labi funkcionējošu un taisnīgu darba tirgu un sociālās drošības sistēmu atbalstam. Tie ir strukturēti ap vienlīdzīgām iespējām un piekļuvi darba tirgum, taisnīgiem darba apstākļiem un sociālo aizsardzību un iekļaušanu. Šie principi un tiesības nosaka Savienības stratēģisko virzību. Eiropas sociālo tiesību pīlārā un tam pievienotajā sociālo rezultātu pārskata arī sniegti norādījumi, kā Eiropas pusgadā uzraudzīt dalībvalstu nodarbinātības, prasmju un sociālos rādītājus un augšupēju sociālo konverģenci Savienībā. Pīlārs virza reformas un investīcijas valsts, reģionālā un vietējā līmenī, ļaujot saskaņot "sociālo" un "tirgus" aspektu mūsdienu ekonomikā.

(7) Komisija 2021. gada 4. martā nāca klajā ar rīcības plānu Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanai. Tajā iekļauti vērienīgi, tomēr reāli Savienības pamatmērķrādītāji

---

5 Eiropas sociālo tiesību pīlārs. Iestāžu kopīgā proklamācija (OV C 428, 13.12.2017., 10. lpp.).

6 Sk. Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 29. aprīļa Regulas (ES) 2024/1263 3. panta 3. punkta b) apakšpunktu un 8. apsvērumu.

7 Padomes Ieteikums (ES) 2015/1184 (2015. gada 14. jūlijs) par vispārējām pamatnostādnēm dalībvalstu un Eiropas Savienības ekonomikas politikai (OV L 192, 18.7.2015., 27. lpp.).

8 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

9 COM(2025) 90 final.

2030. gadam attiecībā uz nodarbinātību (nodarbinātiem vajadzētu būt vismaz 78 % iedzīvotāju vecumā no 20 līdz 64 gadiem), prasmēm (mācībās katru gadu būtu jāpiedalās vismaz 60 % visu pieaugušo) un nabadzības samazināšanu (nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku skaits būtu jāsamazina vismaz par 15 miljoniem, un to skaitā vajadzētu būt pieciem miljoniem bērnu) ("Savienības 2030. gada pamatmērķrādītāji"). Tajā bija iekļauti arī papildu apakšmērķrādītāji, kā arī pārskatītais sociālo rezultātu pārskats. Valstu vai to valdību vadītāji 2021. gada maijā Portu sociālajā samitā un 2021. gada jūnijā Eiropadomē atzinīgi novērtēja Savienības 2030. gada pamatmērķrādītājus. Kopā ar sociālo rezultātu pārskatu tie palīdz uzraudzīt progresu virzībā uz Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošanu Eiropas pusgadā. Ņemot vērā iepriekšminēto, dalībvalstis arī nosaka vērienīgus valstu mērķrādītājus, kuri, pienācīgi ņemot vērā katras dalībvalsts izejas pozīciju, sniedz atbilstīgu ieguldījumu Savienības 2030. gada trīs pamatmērķrādītāju sasniegšanā.

(8) Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošana un progress Savienības un valstu 2030. gada mērķrādītāju sasniegšanā tiek uzraudzīts vienotajā nodarbinātības ziņojumā, ko Padome pieņēma 2026. gada martā, un tas ir integrēts Eiropas pusgada uzraudzības instrumentos. Vienotajā nodarbinātības ziņojumā ir ietverta "valstu pirmā posma analīze" par iespējamiem riskiem augšupējai sociālajai konverģencei saskaņā ar sociālās konverģences sistēmu. Pēdējā minētajā ir identificētas dalībvalstis, kuras saskaras ar iespējamiem riskiem, kas jāpārbauda padziļinātā "otrā posma analīzē".

(9) Integrētās pamatnostādnes kalpo par pamatu konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem, kurus Padome sniedz dalībvalstīm Eiropas pusgada ietvaros. Lai gan integrētās pamatnostādnes ir adresētas dalībvalstīm un Savienībai, tās būtu jāīsteno partnerībā ar visām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, cieši iesaistot parlamentus, kā arī sociālos partnerus un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus. Darba tirgū un sociālajās reformās būtu jāievēro valstu sociālā dialoga un koplīguma sarunu prakse, kā arī sociālo partneru autonomija. 2024. gada Valdušesas samitā tika atkārtoti apstiprināta sociālā dialoga nozīme, risinot problēmas darba pasaulē, un 2025. gada martā tika parakstīts Eiropas sociālā dialoga pakts.

(10) Dalībvalstīm būtu pilnībā jāizmanto pieejamais ES finansējums, jo īpaši Eiropas Sociālais fonds Plus un Sociālais klimata fonds, lai veicinātu kvalitatīvu nodarbinātību un prasmes, cīnītos pret nabadzību un atbalstītu nodarbinātību, sociālās reformas un investīcijas. Tas ietver sociālās atstumtības apkarošanu, diskriminācijas apkarošanu, piekļūstamības un iekļautības nodrošināšanu un darbaspēka prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iespēju veicināšanu, mūžizglītību un kvalitatīvu izglītību un apmācību visiem. Finansēšanas periodā pēc 2027. gada valstu un reģionu partnerības plāni (VRPP) turpinās veicināt un stiprināt integrētus centienus šajās jomās. Nodarbinātības pamatnostādnes būtu jāņem vērā VRPP plānošanā. Saistībā ar Savienības vispārējiem dekarbonizācijas mērķiem Sociālajam klimata fondam[10] būs būtiska nozīme mazaizsargātu mājsaimniecību, mazaizsargātu transporta lietotāju un mazaizsargātu mikrouzņēmumu vajadzību apmierināšanā.

(11) Nodarbinātības komitejai un Sociālās aizsardzības komitejai saskaņā ar to attiecīgajām LESD paredzētajām pilnvarām būtu jāuzrauga, kā attiecīgā politika tiek īstenota, raugoties no nodarbinātības pamatnostādņu aspekta. Minētajām komitejām un Padomes darba sagatavošanas struktūrām, kas iesaistītas ekonomikas un sociālās

[10] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/955 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido Sociālo klimata fondu un groza Regulu (ES) 2021/1060 (OV L 130, 16.5.2023., 1.-51. lpp.).

politikas koordinēšanā, būtu cieši jāsadarbojas. Būtu jāuztur politikas dialogs starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju, jo īpaši par nodarbinātības pamatnostādnēm.

(12) Ir notikusi apspriešanās ar Sociālās aizsardzības komiteju,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo tiek pieņemtas pielikumā izklāstītās dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes ("nodarbinātības pamatnostādnes"). Nodarbinātības pamatnostādnes ir daļa no integrētajām pamatnostādnēm.

2. pants

Dalībvalstis nodarbinātības pamatnostādnes ņem vērā savā nodarbinātības politikā un reformu programmās, par kurām ziņojumus iesniedz saskaņā ar LESD 148. panta 3. punktu.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs